

# جایگاه قراردادهای توسعه مشترک در صنایع نفت و گاز ایران

نصرت مظاهری

تهران، ۱۳۹۶

- سرشناسه : مظاهری، قدرت، ۱۳۵۹ -
- عنوان و نام پدیدآور : جایگاه قراردادهای توسعه مشترک در صنایع نفت و گاز ایران/ قدرت مظاهری.
- مشخصات نشر : تهران: استاد شهریار، ۱۳۹۶.
- مشخصات ظاهری : ۲۱۲ص.
- شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۲۳-۱۶-۲-۲ : ۲۰۰۰۰۰۹۷۸ ریال
- وضعیت فهرست نویسی : فیا
- یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۰۹.
- موضوع : نفت -- ایران -- قراردادها
- موضوع : Oil and gas leases -- Iran
- موضوع : گاز -- ایران -- قراردادها
- موضوع : Oil and Gas Leases -- Iran
- موضوع : سرمایه‌گذار خارجی -- ایران
- موضوع : Investment, Foreign -- Iran
- رده بندی کنگره : HD۹۵۷۶ الف ۳۰۹ م ۶۳۱ /
- رده بندی دیویی : ۳۲۸/۹۵۵۰۷۲۸۲
- شماره کتابشناسی : ۴۷۷۲۷۳۷
- ملی :

جایگاه قراردادهای توسعه مشترک  
در صنایع نفت و گاز ایران

نویسنده: قدرت مظاهری

ناشر: اسناد شهریار

چاپ و صحافی: نسب

نوبت چاپ: ۱، ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰ هزار تومان

شابک: ۷۸-۶۰-۸۲۳-۱۶۲

تلفن تماس: ۸۸۳۶۸۷۲

تقدیم به

پدر و مادر مهربانم که مرا در آغاز راه گذاشتند...

نخستین آموزگار دبستانم که راه رفتن را به من نشان داد...

همسر خوبم که همراه و همپای من در این راه شد...

## فهرست مطالب

|                                             |    |
|---------------------------------------------|----|
| فصل اول: کلیات تحقیق.....                   | ۱۳ |
| ۱-۱ مقدمه.....                              | ۱۳ |
| ۱-۲ بیان مسئله.....                         | ۱۵ |
| ۱-۳ اهمیت و ضرورت تحقیق.....                | ۱۸ |
| ۱-۴ اهداف تحقیق.....                        | ۱۸ |
| ۱-۵ سوالات تحقیق.....                       | ۱۹ |
| ۱-۶ فرضیه‌های تحقیق.....                    | ۱۹ |
| ۱-۷ روش‌شناسی تحقیق.....                    | ۲۰ |
| ۱-۸ پیشینه تحقیق.....                       | ۲۲ |
| ۱-۹ سازماندهی تحقیق.....                    | ۲۵ |
| فصل دوم: مفاهیم و مبانی نظری تحقیق.....     | ۲۷ |
| ۲-۱ مفاهیم.....                             | ۲۷ |
| ۲-۱-۱ قرارداد.....                          | ۲۷ |
| ۲-۱-۱-۱ قرارداد بین‌المللی.....             | ۲۸ |
| ۲-۱-۱-۲ معاهده بین‌المللی.....              | ۲۹ |
| ۲-۲ سرمایه‌گذاری خارجی.....                 | ۲۹ |
| ۲-۲-۱ پیشینه.....                           | ۲۹ |
| ۲-۲-۲ انواع سرمایه‌گذاری خارجی.....         | ۳۱ |
| ۲-۲-۳ سرمایه‌گذاری مشترک.....               | ۳۳ |
| ۲-۲-۴ منافع حاصل از سرمایه‌گذاری خارجی..... | ۳۶ |
| ۲-۲-۵ تهدیدهای موجود.....                   | ۳۹ |

|    |                                                    |
|----|----------------------------------------------------|
| ۴۰ | ۲-۲-۶ موانع و چالش‌ها.....                         |
| ۴۴ | ۲-۲-۷ راهکارهای جذب سرمایه.....                    |
| ۴۸ | ۲-۳ حوزه نفت و انرژی.....                          |
| ۴۸ | ۲-۳-۱ نفت، گاز و مشتقات آن.....                    |
| ۵۶ | ۲-۳-۲ صنایع نفت و گاز.....                         |
| ۵۷ | ۲-۳-۲-۱ اکتشاف.....                                |
| ۵۸ | ۲-۳-۲-۲ ارزیابی.....                               |
| ۵۹ | ۲-۳-۲-۳ توسعه.....                                 |
| ۵۹ | ۳-۱ برنامه ریزی.....                               |
| ۶۰ | ۲-۳-۲-۵ تولید.....                                 |
| ۶۰ | ۲-۴ انواع قراردادهای نفت و گاز.....                |
| ۶۰ | ۲-۴-۱ قراردادهای در المبدل بالادستی.....           |
| ۶۰ | ۲-۴-۱-۱ قراردادهای ارزیابی.....                    |
| ۶۲ | ۲-۴-۱-۱-۱ قراردادهای امتیازی.....                  |
| ۶۲ | ۲-۴-۱-۱-۲ قراردادهای امتیاز، نفوذ.....             |
| ۶۴ | ۲-۴-۱-۲ قراردادهای ساخت، بهره‌برداری و اگذاری..... |
| ۶۵ | ۲-۴-۱-۲-۱ عناصر پایه بی.اوتی.....                  |
| ۶۵ | ۲-۴-۱-۲-۲ ویژگی‌ها.....                            |
| ۶۶ | ۲-۴-۱-۲-۳ ماهیت.....                               |
| ۶۷ | ۲-۴-۱-۳ قراردادهای مشارکتی.....                    |
| ۶۷ | ۲-۴-۱-۳-۱ مشارکت در تولید.....                     |
| ۷۱ | ۲-۴-۱-۳-۲ مشارکت در سرمایه‌گذاری.....              |
| ۷۴ | ۲-۴-۱-۴ قراردادهای خدماتی.....                     |
| ۷۵ | ۲-۴-۱-۴-۱ خدماتی محض.....                          |
| ۷۵ | ۲-۴-۱-۴-۲ خدماتی خطرپذیر.....                      |
| ۷۶ | ۲-۴-۱-۵ بیع متقابل.....                            |
| ۷۷ | ۲-۴-۱-۵-۱ نسل اول.....                             |
| ۸۲ | ۲-۴-۱-۵-۲ نسل دوم.....                             |
| ۸۴ | ۲-۴-۱-۵-۳ نسل سوم.....                             |

|     |                                                                |
|-----|----------------------------------------------------------------|
| ۹۱  | ۲-۴-۲ قراردادهای پایین دستی                                    |
| ۹۱  | ۲-۴-۲-۱ خدمات مشاوره                                           |
| ۹۱  | ۲-۴-۲-۲ خرید کالا و تجهیزات                                    |
| ۹۱  | ۲-۴-۲-۳ پیمانکاری                                              |
| ۹۲  | ۲-۵ جمع‌بندی قراردادها                                         |
| ۹۹  | فصل سوم: بررسی حقوقی منابع نفت و گاز اشتراکی                   |
| ۹۹  | ۳-۱ منابع مشترک                                                |
| ۱۰۵ | ۳-۱-۱ منابع مشترک از منظر حقوق داخلی                           |
| ۱۰۷ | ۳-۱-۱-۱ قاعده تبعیت                                            |
| ۱۰۸ | ۳-۱-۱-۲ قاعده بیان                                             |
| ۱۰۹ | ۳-۱-۱-۲-۱ مورد درها                                            |
| ۱۱۰ | ۳-۱-۲ منابع مشترک از منظر حقوق بین‌الملل                       |
| ۱۱۲ | ۳-۱-۲-۱ معاهدات                                                |
| ۱۱۴ | ۳-۱-۲-۱-۱ همکاری در بهره‌برداری                                |
| ۱۱۵ | ۳-۱-۲-۱-۲ بهره‌برداری توسع‌یابی از وکتور                       |
| ۱۱۷ | ۳-۱-۲-۱-۳ بهره‌برداری از طریق قراردادهای توسعه مشترک           |
| ۱۱۹ | ۳-۱-۲-۱-۴ بهره‌برداری با ایجاد مقام مشترک                      |
| ۱۲۰ | ۳-۱-۲-۱-۵ آحادسازی یا بهره‌برداری یکپارچه                      |
| ۱۲۸ | ۳-۱-۲-۲ عرف                                                    |
| ۱۳۲ | ۳-۱-۲-۳ رویه قضایی                                             |
| ۱۳۳ | ۳-۱-۲-۳-۱ ایسلند و نروژ                                        |
| ۱۳۳ | ۳-۱-۲-۳-۲ آلمان، هلند و دانمارک                                |
| ۱۳۶ | ۳-۱-۲-۳-۳ یمن و اریتره                                         |
| ۱۳۷ | ۳-۱-۲-۳-۴ ترکیه و یونان                                        |
| ۱۳۸ | ۳-۱-۲-۳-۵ تونس و لیبی                                          |
| ۱۳۹ | ۳-۲ کمیسیون حقوق بین‌الملل و منابع طبیعی مشترک                 |
| ۱۴۱ | ۳-۳ دکترین در خصوص رژیم حقوقی منابع مشترک                      |
| ۱۴۲ | ۳-۳-۱ طرفداران حیات                                            |
| ۱۴۲ | ۳-۳-۱-۱ توجیه قاعده حیات بر اساس میادین مشترک ساسان / ابوالبحر |

- ۱۴۴..... ۳-۳-۱-۲ توسل به قضیه لوتوس
- ۱۴۵..... ۳-۳-۱-۳ نقد دیدگاهها
- ۱۵۱..... ۳-۳-۲ طرفداران همکاری بین‌المللی
- ۱۵۲..... ۳-۳-۲-۱ گستره اصل همکاری
- ۱۵۵..... ۳-۳-۲-۲ تعهد ناشی از امتناع متقابل
- ۱۵۸..... ۳-۳-۲-۳ شکست مذاکرات
- ۱۶۲..... ۳-۴ مخازن مشترک ملی و لزوم توسعه مشترک
- ۱۶۳..... ۳-۴-۱ مخازن مشترک ایران
- ۱۶۳..... ۳-۴-۱-۱ میدان نفتی نفت شهر
- ۱۶۴..... ۳-۴-۱-۲ میدان نفتی هلران
- ۱۶۴..... ۳-۴-۱-۳ میدان نفتی پایدار غربی
- ۱۶۴..... ۳-۴-۱-۴ میدان نفتی آزادگان
- ۱۶۴..... ۳-۴-۱-۵ میدان نفتی آورا
- ۱۶۵..... ۳-۴-۱-۶ میدان نفتی و سازی
- ۱۶۵..... ۳-۴-۱-۷ میدان نفتی اسفندی
- ۱۶۵..... ۳-۴-۱-۸ میدان نفتی فروزان
- ۱۶۵..... ۳-۴-۱-۹ میدان گازی فرزاد
- ۱۶۶..... ۳-۴-۱-۱۰ میدان نفتی و گازی پارس جنوبی
- ۱۶۶..... ۳-۴-۱-۱۱ میدان نفتی و گازی سلمان
- ۱۶۶..... ۳-۴-۱-۱۲ میدان نفتی فرزام
- ۱۶۶..... ۳-۴-۱-۱۳ میدان نفتی نصرت
- ۱۶۶..... ۳-۴-۱-۱۴ میدان گازی هنگام
- ۱۶۸..... ۳-۵ حاکمیت ملی بر میادین مشترک
- ۱۶۸..... ۳-۵-۱ معاهدات
- ۱۷۱..... ۳-۵-۲ قوانین و مقررات
- ۱۷۳..... ۳-۵-۳ تعهدات بین‌المللی
- ۱۷۵..... فصل چهارم: جایگاه قراردادهای توسعه مشترک در صنایع نفت و گاز داخلی و بین‌المللی
- ۱۷۵..... ۴-۱ تطبیق قوانین
- ۱۷۶..... ۴-۱-۱ مطالعه تطبیقی قراردادهای امتیازی

|          |                                 |
|----------|---------------------------------|
| ۱۷۶..... | ۴-۱-۱-۱ از سال ۱۲۵۱ تا سال ۱۳۵۸ |
| ۱۷۸..... | ۴-۱-۱-۲ پس از انقلاب اسلامی     |
| ۱۸۲..... | ۴-۱-۲ قراردادهای بی.او.تی       |
| ۱۸۲..... | ۴-۱-۲-۱ قانون اساسی ۱۳۵۸        |
| ۱۸۵..... | ۴-۱-۳ قراردادهای مشارکتی        |
| ۱۸۵..... | ۴-۱-۳-۱ مشارکت در تولید         |
| ۱۸۶..... | ۴-۱-۳-۲ مشارکت در سرمایه        |
| ۱۸۶..... | ۴-۱-۳-۱ قانون اساسی ۵۸          |
| ۱۸۶..... | ۴-۱-۴ قراردادهای خدماتی         |
| ۱۸۶..... | ۴-۱-۴-۱ خدماتی حفظ              |
| ۱۸۶..... | ۴-۱-۴-۲ خدماتی نظریذیر          |
| ۱۸۸..... | ۴-۱-۵ نسل سوم مع متال           |
| ۱۸۸..... | ۴-۱-۵-۱ قانون اساسی ۵۸          |
| ۲۰۳..... | فصل پنجم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری |
| ۲۰۳..... | ۵-۱ نتیجه‌گیری                  |
| ۲۰۶..... | ۵-۲ پیشنهادهاى تحقیق            |
| ۲۰۹..... | منابع و مآخذ                    |